Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

5-йил чиқиши.

№ 2 (1068).

4 ЯНВАРЬ ЯКШАНБА 1970 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССРда ЯШАЁТГАН КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн бола кўрган ва уларни тарбиялаган оналарга «ҚАҲРАМОН ОНА» ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиғини топшириш билан бирга «ҚАҲРАМОН ОНА» фахрий унвони берилсин:

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА:

1. Алимова Карима — уй бекаси.
2. Асқарова Аропат — уй бекаси.
3. Отабоева Ўктам — уй бекаси.
4. Бекмуротова Турсун — уй бекаси.
5. Ғуломова Муҳаббат — уй бекаси.
6. Дўстмуҳамедова Латопат — уй бекаси.
7. Исаева Ҳамида — уй бекаси.
8. Мирфаёзова Раҳбар Солиховна — уй бекаси.
9. Муҳитдинова Хатира — уй бекаси.
10. Нисарбоева Муфассон — уй бекаси.
11. Соатова Махтуба — уй бекаси.
12. Убайдуллаева Жўра — уй бекаси.
13. Умарова Ҳури — уй бекаси.
14. Хожимуротова Санобар — уй бекаси.
15. Шоғоипова Саноат — уй бекаси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

БЕКОБОД ШАҲРИДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ЗАВОДИ БИЛАН МИРЗАЧЎЛ РАЙОНИДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ 1970 ЙИЛ УЧУН ЗИММАЛАРИГА ОЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Совет халқи янги 1970 йил — улуғ Ленин юбилейи йили, Улуғ Ватан урушида Совет Иттифоқи тарихий ғалабасининг 25 йиллиги йили, шу беш йилликнинг охирги йилига ўз бурчини бажариб, эришган марраларидан фахрланиб, ёрқин истиқбол билан кириб келди.

Мамлакатимиздаги барча халқлар сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам шу юбилей йилида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқариш самарадорлигини анчагина ошириш асосида халқ хўжалигини янада юксалтиришнинг катта ва мураккаб вазифаларини ҳал қилмоқлари лозим. «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» КПСС Марказий Комитетининг Тезисларида таъкидлаб ўтилганидек, биз коммунистик қурилиш йўлида Лениннинг ибораси билан айтганда, жуда катта иш қилишимиз лозим, ҳозирдагига қараганда анча кўп меҳнат қилишимиз керак бўлади. Турмуш олдимизга чуқур ўрганиш ва ижодий ҳал қилишни талаб этаётган янгидан-янги вазифалар ва проблемаларни қўймоқда.

Давлат планининг топшириқларида равшан белгилаб берилган 1970 хўжалик йилининг улуғвор программаси республикамиз меҳнаткашларида ватанпарварлик ҳиссуйғуларини кучайтирмоқда, уларга беш йилликни муддатидан барвақт бажариш учун, Лениннинг шонли юбилейини муносиб кутиб олиш учун курашда янги куч-ғайрат бағишламоқда.

Саноат, қурилиш, транспортнинг ва алоқа органларининг меҳнатчилари иқтисодий ислоҳот очиб берган имкониятлардан янада самарали фойдаланишга, ишлаб чиқариш суръатларини ўстиришга, янги қувватларни тезрок ишга тушириш ва уларни ўзлаштириб боришга, техника ва технологияни сабот-матонат билан такомиллаштира боришга ва шунинг заминида маҳсулот ишлаб чиқаришни ғоятда кўпайтиришга ҳамда маҳсулотнинг юқори сифатли бўлишини таъминлашга аҳд қилганлар. Қишлоқ хўжалиги ходимлари колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездида қабул қилинган ҳаракат программасидан руҳланиб, келгуси ҳосилни тайёрлаш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, чорва туёғини кўпайтириш, унинг маҳсулдорлигини ўстириш тўғрисида ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

1970 юбилей йили учун зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олган Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номли металлургия заводи билан Мирзачўл районидаги В. И. Ленин номли совхоз коллективларининг қимматли ватанпарварлик ташаббуси ҳар жиҳатдан маъқуллашга сазовордир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети **қарор қилади:**

1. Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номли металлургия заводи билан Мирзачўл районидаги В. И. Ленин номли совхоз коллективлари Ленин юбилейини муносиб равишда кутиб олиш ҳамда беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятлари маъқуллансин.

2. Область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларига ушбу коллективларнинг қимматли ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш тавсия этилсин. Барча ташкилий ва сиёсий ишлар саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт, алоқа органларининг, колхозлар, совхозлар ва республикамиздаги бошқа ташкилотлар меҳнаткашларини халқ хўжалик планлари ва юбилей йили социалистик мажбуриятларини муваффақият билан бажаришга сафарбар этишга қаратилсин.

3. Республика, область, шаҳар ва район газеталарининг редакциялари, Ўзбекистон телеграф агентлиги, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети Ленин номли металлургия заводи билан Ленин номли совхоз коллективларининг ташаббусини кенг пропаганда қилиш топширилсин.

ЛЕНИН ЙИЛИДАГИ ЗАРБДОР ИШЛАР

Бекобод шаҳридаги В. И. Ленин номли металлургия заводи коллективининг Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш ва беш йилликни муддатидан илгари бажариш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятлари

В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига юбилей меҳнат вахтасида турган металлургия заводининг коллективи халқ хўжалик планлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда катта муваффақиятларга эришди. Нималар билан фахрлансак, қандай марраларга эришган бўлсак буларнинг ҳаммаси Владимир Ильич Ленин номи билан чамбарчас боғлангандир. Партия ва ҳукумат Ўзбекистон металлургларининг меҳнатини юксак баҳоладилар. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Министрлар Совети ҳамда ВЦСПСнинг эсдалик байроғи абадий сақлаш учун корхонамизга топширилди.

Бу байроқ зиммамизга кўп вазифалар юклайди. Бугунги кунда шонли сана шарафига ҳамма цехлар ва участкаларга, бутун коллективга ёйилган социалистик мусобақада металлургларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат завқ-шавқи ёрқин ифодаланмоқда. 1969 йилнинг плани барвақт — 22 декабрда бажарилди. Топшириқдагидан ташқари бир неча юз минг сўмлик маҳсулот сотилди.

Биз ўз ҳаётимиз ва ишимизда Ленин васиятларига амал қиламиз. Ленин эса бизни ҳамиша муайян мақсад сари юксак унум билан меҳнат қилишга, ҳамма ерда ва ҳамма ишда резервларни излаб топишга даъват қилган эди.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорларидан, «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигига» КПСС Марказий Комитети Тезисларидан руҳланган металлурглар коллективи севикли доҳий юбилейини янги меҳнат совғалари билан нишонлашга, беш йиллик топшириқларини барвақт бажаришга қарор қилди.

Биз, завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ички резервларни излаб топган ҳолда социалистик мусобақани ривожлантира бориб, 1970 юбилей йили учун зиммамизга қуйидаги социалистик мажбуриятларни оламиз:

1. Беш йиллик планни барвақт, 1970 йилнинг 10 декабригача 1970 йилнинг топшириғини эса 25 декабргача бажарамиз, шу йили пландан ташқари бир неча юз минг сўмлик товар маҳсулоти, шу жумладан пўлат, сортли прокат ва тунука сотамиз.

2. Янги техника ва илғор технология тадбирларини жорий қилиш, меҳнатни илмий ташкил қилиш ва ички резервларни сафарбар қилиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини 1969 йилда амалда эришилганига нисбатан бир процент оширамиз. 150 тонна металл, 175 тонна ёқилғи, 200 минг киловатт-соат электр энергиясини тежаймиз ва пландагидан ташқари 100 минг сўм фойда оламиз.

3. Техника тараққиёти соҳасида қуйидаги тадбирларни амалга оширамиз;

— биринчи мартен печи цех унумдорлигини оширадиган қилиб реконструкция этилади.

— потокда пўлатни узлуксиз равишда қуйиш танаворларини импульсли қирқиб турувчи машина Харьков авиация институти билан ҳамкорликда саноат синовидан ўтказилиб бўлади ва жорий қилинади;

— прокат цехидаги иккинчи методик печь иссиқлик режими автоматлаштириб бўлинади;

— арайишлари жуда оз қолдириладиган мураккаб профилдаги прокат хиллари кўпайтирилди.

4. Меҳнатни илмий ташкил қилиш планларини жорий этишдан 100 минг сўмлик ва рационализаторлик таклифларини жорий этишдан 120 минг сўмлик иқтисодий самарага эришамиз.

5. Маҳсулотни нуқсонсиз тайёрлаш юзасидан Саратов методини жорий қиламиз. Сортли прокат станларидан бир сафарнинг ўзида 85 процент маҳсулот топширилишига эришамиз.

6. Иқтисодий ислоҳот шароитларида ҳамда меҳнаткашларнинг меҳнат активлигини ошириш йўлида орттирилган иш тажрибаси асосида ҳар бир ходимда ўз касби, ўз корхонаси билан фахрланиш ва халқ мол мулкини авайлаш ҳис туйғуларини оширувчи, меҳнатни рағбатлантирувчи хилма-хил формалардан кенг фойдаланамиз.

7. Коллективнинг ижтимоий ривожланиш перспектив планини ишлаб чиқамиз ва уни амалга оширишга киришамиз. Завод меҳнаткашлари орасида ғоявий-тарбиявий ишни кучайтирамиз, маданий-оқартув муассасалари, иқтисодий билим университети ва коммунистик меҳнат мактабларининг фаолиятини яхшилаймиз. Меҳнат шон-шуҳрати кечаларини, ишлаб чиқариш илғорларини шарафлаш, меҳнат ветеранлари билан учрашув кечаларини мунтазам равишда ўтказиб турамиз. Заводнинг меҳнат шон-шуҳрати музейини барпо этамиз.

8. 470 малакали мутахассис тайёрлаймиз, 50 кишини иккинчи касбга ўргатамиз, завод ходимлари махсус олий ўқув юртларига кириши учун уларга зарур ёрдам кўрсатамиз.

9. Ишчиларга техника таълими берувчи комбинат, 1100 квадрат метр саҳнли уй-жой, 140 ўринли болалар боғчаси фойдаланишга топширилади, 280 ўринли болалар комбинати қурила бошлайди. Боржоми ва Кабулеттида санаторийлар қуришда шерикчилик асосида қатнашиб уларни 1971 йилда ишга туширамиз.

10. Завод посёлкасини ободонлаштириш ишларини ўтказамиз: 3000 квадрат метр йўл ва кўча бетига асфальт ётқизамиз, 5000 туп манзарали дарахт кўчати ўтқазамиз.

11. 3- «Далварзин» совхозига мунтазам равишда оталиқ ёрдами бериб турамиз.

Биз, завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари юбилей йилидаги юксак мажбуриятларнинг муваффақиятли амалга оширилиши қаттиқ меҳнат интизомига, уюшқоқликка, ишлаб чиқаришни бошқаришда илмий принциплар жорий этилишига, иқтисодий ислоҳот вужудга келтирган имкониятлардан янада тўларок фойдаланишга, социалистик мусобақанинг тўғри ташкил этилишига кўп жиҳатдан боғлиқ эканлигини биламиз. Мана шу жуда муҳим масалалар ҳамиша бизнинг диққат марказимизда туради. Коммунистик қурилиш ишининг манфаатлари ҳар бир ишлаб-чиқариш коллективи, саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа органларининг коллективи мана шу масалалар тўғрисида ҳамиша ва алоҳида ғамхўрлик қилишини талаб этади.

В. И. Ленин номли металлургия заводининг меҳнаткашлари бундан буён ҳам шонли меҳнат анъаналарини ривожлантириб бораверадилар, ўзларининг ҳамма кучларини, билимлари ва қобилиятларини Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ кураши ишига, коммунизм қурилиши ишига сарфлайверадилар.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР ЗАВОД ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИНИНГ МИТИНГИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ КАТТА ПАХТА ХИРМОНИ УЧУН!

Мирзачўл районидаги В. И. Ленин номли совхознинг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш ва беш йилликни муддатидан илгари бажариш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятлари

Мамлакатимиз юбилей йили — 1970 йилга қадам қўйди. Ҳар бир кун, ҳар бир соат бизни жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга бўлган улуғ санага — В. И. Ленин туғилган куннинг шонли 100 йиллигига яқинлаштирмоқда.

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлиги остида босиб ўтган йўлига зўр қониқиш билан назар ташлайди, коммунизм учун курашда қўлга киритган буюк ютуқлари билан фахрланади. Ҳар бир совет кишиси — станокда турган ишчи ёки қурувчи бинокор, қишлоқ механизатори ҳамда деҳқон, олим ёки хизматчи, мамлакат осойишталигини қўриқлаётган совет жангчиси, хуллас, ҳамма-ҳаммаси шу кунларда ўзи-ўзига;

— Севикли Ватанимнинг бойлигига бойлик қўшиш ва унинг қудратини мустаҳкамлаш учун мен нималар қилдим? Ленин юбилейини қандай кутиб оляпман? — деб савол беради. Бу эса тасодифий бир ҳол эмас.

Бизнинг совхозимиз коллективи ҳам ўзига ана шундай савол беряпди. Совет пахтачилигини ривожлантиришга биз қандай ҳисса қўшмоқдамиз, янги ерларни ўзлаштиришда давлатимизга бераётган ёрдамимиз салмоклими? Ахир, биз Мирзачўлда яшаб, меҳнат қилмоқдамиз, доҳиймиз В. И. Ленин васиятларига амал қилиб саҳрони гуллаб-яшнаётган ўлкага — Гулистонга айлантирмоқдамиз.

Совхозимиз — қўриқ ердаги кенжа хўжалик. У 1969 йил арафасида ташкил этилди. Ўтган йилга разм солсак, пахтачиликни ривожлантиришга, пахтакорлик шарафини улуғлашга ўзимизнинг ҳиссамизни қўшдик, деб виждонан айта оламиз. Чўлда 4100 гектар ер ўзлаштириб, биринчи бор барака уруғи қададик. Коллективнинг дастлабки қадами қутлуғ бўлди.

Баҳорнинг оғир келиши ва чўзилиб кетиши, ёзнинг салқин келиб серёғин бўлишига ҳамда кузнинг жуда инжиқ келишига қарамай, биз **дастлабки йилиёқ ҳар гектар майдондан 17 центнердан ошириб пахта териб олдик, пахта тайёрлаш йиллик планини ортиғи билан адо этдик. Давлатга 7 минг тонна «оқ олтин» топширилди. Совхознинг ҳар бир ишчиси ҳисобига ўртача 12 тоннадан ҳосил етиштирилди.** Бундан ташқари, 3266 тонна дон, 540 тонна полиз маҳсулоти, 260 тонна сабзавот етиштирилди. 27 гектар майдонда боғ барпо этилди, 100 минг тупдан зиёдроқ манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Пахтачиликда қулай ва ноқулай йиллар бўлади. Бироқ, ўтган йил кўп йиллик пахтачилигимиз тарихида анча ноқулай келди. Ўтган йил ҳаммамиз учун жиддий синов йили бўлди. Бултур пахтакорлик маҳоратимизни оширишга, сабот-матонатимизни кўрсатиб қийинчиликларни мардонавор енгишга тўғри келди.

Коммунистик партия раҳбарлиги остида, давлатимизнинг жуда катта ёрдами, қардош халқларнинг кўмаги туфайли қийинчиликларни енгдик. Буни биз 1969 йили мамлакатга қарийб 3 миллион 900 минг тонна пахта етказиб берган серқуёш республикамиз мисолида яққол кўриб турибмиз. Бу партия ва совет органлари олиб борган жуда катта ташкилотчилик ишлари, деҳқончилик маданиятининг оширилганлиги, меҳнат аҳли маҳоратининг ўсганлиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаштириш ва химиялаштириш тағин ҳам яхшиланганлиги, халқимизнинг қаҳрамонона меҳнати натижасидир.

Қўриқ ерларда пахта ҳосилдорлигини ошириш ҳамда экин майдонларини кенгайтириш пахтачиликдаги энг муҳим вазифа ҳисобланади. **Биз бу йил қўриқ ерларни ўзлаштиришни янада давом эттирамиз ва 5000 гектар майдонни чигит экишга ажратамиз.**

Давлат планига мувофиқ 6500 тонна пахта етиштириш мўлжалланган. Ленин юбилейини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб ишлаётган совхозимиз коллективи ўз устига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилди. **Бу йил ҳар гектар майдондан ўрта ҳисобда 20 центнердан ҳосил йиғиштириб оламиз ва Ватанга 10 минг тонна пахта етказиб берамиз.** Сўзимизнинг устидан чиқиш учун баҳорга намунали тайёргарлик кўрамиз ва яхши ҳосил етиштирамиз. Биз қуйидаги ташкилий ҳамда агротехника тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга оширишга киришдик:

— бешта пахтачилик бўлими ва 50 та пахтачилик бригадаси ташкил этамиз. Уларни ишчи кучи ҳамда техника воситалари билан таъминлаш ишини 1 февралга қадар тугаллаймиз;

— ерни экишдан олдин сифатли, агротехника талабларига риоя қилган ҳолда тайёрлаймиз. Совхозимизнинг ҳамма майдонида шудгорлашни сифатли тугаллаб, чигит экиладиган ерларнинг катта қисмига шудгорлаш билан айни вақтда фосфорли ўғитлар соламиз. Шудгорлаш олдидан ўғитланмаган майдонларни кўкламда ўғитлаймиз ва ғўзани эрта муддатларда озиқлантирамиз;

— чигит экиш даврига қадар 5 минг гектар ернинг ҳаммасини яхшилаб текислаймиз. Ирригация-коллекторлар ҳамда зовурлар шохобчаларини текшириш ва ремонт қилиш ишларини 15 февралга қадар тамомлаймиз. Тупроқда нам тўплаш учун 3 минг гектар ер февраль ойи ичида суғорилади. Баҳорда тупроқда намни сақлаб қолиш учун шудгорни қисқа муддатларда бороналаймиз;

— тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарини 25 февралга қадар тўла-тўкис шайлаб қўямиз. Баҳорда далаларимизда 70 та экиш агрегати ишлайди. Қиш давомида чигит экиш экипажлари аъзоларини танлаймиз ва ўқитамиз. Чигит экишни агротехника жиҳатдан жуда қисқа муддатда — 7–8 кунда тугаллаймиз;

— чигитни уяларга аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан қатор ораларини 90Х20 сантиметр схемаси асосида экамиз. Бундай қилиниши бизни оғир меҳнат талаб этадиган ғўзани яганалаш ишидан озод қилади. Ғўзанинг кенг қатор-лаб жойлаштирилиши бизнинг шароитимизда ўсимликни қуёшдан кўпроқ баҳраманд қилади, гектарларда ғўза тупларининг тўлиқ бўлишини таъминлайди, культивация, суғориш даврида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш имконини беради;

— чигит тўла тўкис униб чиқишига қараб, қатор ораларини ишлашга киришамиз. Айни вақтда ғўзани азотли ўғитлар билан озиқлантирамиз. Вегетация даврида ғўза қатор ораларини камида 6 марта сифатли культивация қилиб, беш марта суғорамиз. Ғўза қатор ораларини ишлаш пайтида ҳар гектар ерга 300-400 килограммдан фосфорли ва 600-800 килограммдан азотли ўғит соламиз. Ҳамма жойда ғўзани барвақт озиқлантирамиз.

— 1 августга қадар пахта териш техникасини тўла-тўкис шайлаб қўямиз ҳамда 100 та машинани икки сменада ишлатиш учун уларни механик-ҳайдовчилар билан етарли таъминлаймиз;

— ғўзани дефолиация қилишни энг қисқа муддатларда, яъни асосий майдонларда 2-3 та кўсак очилганида ўтказамиз. **Пахтанинг 8 минг тоннасини, ёки жами ҳосилнинг 80 процентини агрегатларда териб оламиз. Пахтанинг 80 процентини биринчи сортларга топширамиз;**

— 5 ноябргача — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 53-йиллиги арафасида олинган социалистик мажбуриятларимизни тўла бажарамиз, она-Ватанга 10 минг тонна «оқ олтин» етказиб берамиз.

Қишлоқдаги ҳамма ишларнинг муваффақияти кадрларга, энг биринчи навбатда механизатор кадрларга боғлиқдир. Қишда совхозимиз механизатор ва агротехника кадрларини ўқитиш, малакасини ошириш учун қисқа муддатли курслар очилади. Бу йил 100 тракторчи, 100 механик-ҳайдовчи тайёрлашга қарор қилдик.

Бригадирлар, бўлимларнинг бошқарувчилари ва агрономлари, инженер-техник ходимлар икки ҳафталик агротехника курсларида қатнашадилар.

Партия ташкилоти баҳорга намунали тайёргарлик кўриш учун пахтакорлар ўртасида социалистик мусобақага раҳбарлик қилмоқда ва уни кенг ривожлантирмоқда, коллективни Ленин юбилейи йилида пахтадан юқори ҳосил олиш учун курашга сафарбар этмоқда. Илғорларни рағбатлантириш мақсадида бўлимларга бериш учун иккита, бригадаларга бериш учун учта Қизил байроқ, илғор механизаторлар—тракторчиларга ва терим машиналарини бошқарувчи механик-ҳайдовчиларга бериш учун ўнта вимпел таъсис этилди.

Совхоз ишчилари учун барча маданий-маиший шароитлар муҳайё этилади. 25 та дала шийпони жиҳозланиб, умумий овқатланиш ташкил этилади.

Совхоз коммунистлари «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига» КПСС Марказий Комитетининг Тезисларини меҳнаткашларга кенг тушунтирмоқдалар, буюк доҳиймиз ва устозимизнинг васиятларини турмушга татбиқ этиш мақсадида сиёсий-оммавий ишларни кучайтириб юбордилар.

Колхозчиларнинг Бутуниттифоқ III съезди ҳужжатларида ер ҳақида жуда ажойиб сўзлар айтилган. **Ер—халқ турмуши ва фаровонлигининг асосидир.**

Совхозимиз бригадалари ва бўлимлари бу йил агротехникани янада яхшилаш тадбирларини кўрадилар. Ҳамма иш деҳқончилик маданиятини ошириш, экинларнинг барвақт етилишини таъминлаш шиори остида олиб борилади. Биз ҳар гектарнинг тўла, серҳосил бўлиши учун қатъий курашамиз.

Бунинг учун алмашлаб экиш усулини жорий этамиз. Бу йил 400 гектар майдонга беда экамиз. Бедазорларимиз 700 гектарга етади. 1971 йилда совхоз тўла алмашлаб экишга ўтади.

Пахтачилик — умумхалқ иши, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Мурожаатида Ўзбекистонда яшовчи ҳар бир киши қаерда ишламасин, ўзини пахтакор деб ҳис этмоғи керак дейилган эди. Бу сўзлар бултур йиғим-терим бошларида айтилган бўлса-да, биз бу оташин сўзларни ҳамма вақт эсда тутиш лозим деб ҳисоблаймиз.

Пахта — умумхалқ бойлиги. Пахта — шон-шуҳратимиз, пахта — бизнинг бойлигимиз, маданий фаровон ҳаётимиз манбаи.

Пахта етиштиришни кўпайтириш бизнинг энг биринчи ватанпарварлик ва барча қардош совет халқлари олдидаги интернационал бурчимиздир.

Бу йил совхозимиздаги ҳар бир ишчи ҳисобига 14 тонна пахта етиштирилади. Ҳар гектар майдондан 20 центнердан ҳосил кўтариб, давлатга 10 минг тонна пахта топширамиз. Шунда 1050 минг сўм фойда оламиз. Бизнингча, ҳар бир совхозда, колхозда, бўлимда, бригадада уларни юксак даражада рентабелли қилиш учун қандай чоралар кўриш кераклигини ўйлаб кўрилмоғи лозим.

Қишлоқ хўжалигини индустрлаштириш, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги турмуш даражасини яқинлаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш—замонамизнинг ёрқин хусусиятларидан биридир. 1970 йилда совхозимизда маданий-маиший қурилишга кўп маблағ сарфланади. 10600 квадрат метр ҳажмда уй-жой, дала шийпонлари, ёзги кино-театр, болалар боғчаси, қишлоқ хўжалик машиналари учун айвонлар қурилади. 250 минг туп манзарали дарахт кўчатлари экилади, 27 гектар майдонда янги токзорлар барпо этилади.

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллик тўйини бутун мамлакат тантанали ва қувончли катта байрам сифатида нишонлаш учун зўр тайёргарлик кўрмоқда. Бу тарихий воқеани меҳнатда, коммунистик қурилишда янги-янги ютуқлар билан кутиб олиш бизнинг ватанпарварлик бурчимиздир.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР СОВХОЗ ХОДИМЛАРИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИДА МУҲОКАМА ЭТИЛИБ, ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

◆ *Мамлакат— Тошкентга*

УКРАИНЛАР АРМУҒОНИ

«Москва» «Ленинград», «Куйбишев» ва «Волгоград» маркали машиналар янги йилдан бошлаб 11-уйсозлик комбинатида ишлайбошлади. Шу корхоналар ва марказий шаҳарлардан уйсозлик комбинати номига янада янги машиналар ва эҳтиёт қисмлар, деталлар келабошлади.

Бугун

Киев шаҳрида тайёрланган ярим автомат аппарат биринчи марта уйсозлик комбинатига келтирилди. Бу автоматлар пардозлаш бошқармасида линолеумларни пайвандлашда ишлатилади. Украин бунёдкорларининг бу ноёб туҳфаси қурилиш ишларини бир мунча тезлатиш ва сифатининг ошиш имконини беради.

«Учқун» тўқимачилик галантерея фабрикасида ёш ишчилар етиштиришга катта аҳамият берилмоқда. Корхонада ўрта ўқув юртларини тамомлаб келган кўпгина ёшлар тажрибали ишчилар қўл остида ҳунар ўрганмоқдалар.

СУРАТДА: тўқувчилик цехининг зарбдор тўқувчиси М. Бачурина ёш ишчи Л. Фарбероваға тўқиш станогида ишлашни ўргатмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

Ювилган доғ

Беш йиллик илғорлари

Қуюв цехи. Агрегатлар бетиним гувиллайди. Ҳозиргина янги смена иш бошлаганига қарамай, қуювчиларнинг ҳам, қолипловчиларнинг ҳам ишлари одатдагидек қизиб кетган Баҳайбат дошқозонларда симобдек эриган металл қуёш янглиғ яллиғланади. Пешоналари узра қора кўзойнак тақиб олган қуювчиларнинг юзларида нур жилоланади. Ҳамманинг диққат маркази эса иш жараёнининг одатдагидек бир текис давом этишига қаратилган. Лекин, ўрта бўйли қолипловчи йигитнинг чеҳрасида маъюслик. Ҳижолатдан дўстлари олдида қаттиқ изза тортаётгандай ҳис қилади ўзини.

Ана шундай кайфият билан меҳнат қилаётган йигитни зимдан кузатиб турган бригада бошлиғи унинг ёнига келди-да:

—Ҳечқиси йўқ, айбингни бугунги ишинг билан ювиб, дўстларинг олдида юзингни ёруғ қиласан, бунга ишончим комил, — деди Дмитрий Химич.

—Ҳаракат қиламан, деди ерга боққанича Мансуржон.

У ишга киришди. Лекин, кўз олдидан ўша брак қилинган деталь ўтарди ҳамон. Ахир, бригада коллективи доимо аъло сифатли деталлар қуйишга аҳд қилган бўлсаю, буни арзимаган сабаб билан Мансуржон бузса-я.

Асли воқеа шундай бўлган эди. Қуювчи йигит сменага кечикиб ишга келди-ю, конвейер олдига ишлаш учун борди. Қараса постида ҳеч ким йўқ. Ўртоқлари эса, ўзларига белгиланган участкаларда терлаб-пишиб меҳнат қилишяпти. Бирин-кетин махсус қолипларга қуйилаётган металл эритмаларидан буралиб-буралиб чиқаётган буғга назар солиб қолган Мансуржон суриштирмай ковшдаги металлни қолипга қуябошлади. Металл вақт ўтиши билан совиб қолган эди. Шунинг учун қолипга яхши қуйилмади. У қуйган детални келиб кўрган бригадир бирдан жаҳли чиқдию, Мансуржонга:—Бригадамиз коллективига доғ туширдинг, ука, — деди жаҳл билан.

Бригадир ҳам майли-я, касбдошлари ҳам таъна билан гап қотишди унга:

—Ишга барвақтроқ келиш керак эди.

—Металлни қуяётганда хаёлинг жойидамиди ўзи?

—Кечикиб қолганда! Энди унга «мукофот» учун будильник олиб бериш керак.

Бу гаплар Мансуржонга жуда қаттиқ таъсир қилганди.

Ҳақиқатан ҳам бригада аъзоларидан бирор киши бўлмай қолса бутун иш жараёнига таъсир қиларди. Мансуржоннинг атиги бир неча минут ишга кечикканлиги ана шу аҳволга туширди уни. Бу ҳол унинг меҳнат фаолиятида биринчи бор бўлиши эди. Шунинг учунми, у қаттиқ ҳижолат тортар, дўстларининг кўзига қарайолмасди. Чунки, фақат уни деб эртага йиғилишда бригада коллективини брак деталь тайёрлади деб танқид қилишади.

Мансуржон ана шу доғни ювиш учун жон-жаҳди билан меҳнат қилди. Ҳатто ўша куни смена топшириғини ҳам анча ошириб бажарди. Бундан мамнун бўлган Дмитрий Химич смена охирида:

—Яша азамат, доғни ювадиган бўлдинг, — деб ҳам қўйди. Лекин шунда ҳам Мансуржоннинг кўнгли тўлмас эди.

Ёш қолипловчи меҳнат қиладиган бригада коллективи қуюв цехидагина эмас, балки бутун заводда машҳур. Бу аҳил қолипловчилар цехда биринчилар қатори коммунистик меҳнат бригадаси коллективи деган шарафли номни олишга сазовор бўлишган. Кўпинча сифат ҳақида гап кетаркан, бригада аъзолари аъло сифатли деталлар тайёрлаш меҳнатимиз кўзгуси, дейишади.

Бригадада Турсунқул Усмонов, Николай Глазков каби ўз меҳнати билан донг таратган кишилар ҳам ишлашади. Ҳалол меҳнат уларга ҳурмат келтиряпти. Шунинг учун ҳам заводда бу машъал ишчиларнинг номини фахр билан тилга олишади.

Турсунқул азим корхонада кўп йиллардан бери ишлаб, суяги меҳнатда қотганлардан. У қолипловчиликда катта тажриба орттирган. Т. Усмонов машъал ишчигина эмас, балки меҳрибон ва билимдон устоз ҳам. Коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари Дмитрий Химич, Николай Глазков ва бошқалар ундан ҳунар ўрганишган.

Мансуржон Саримсоқов ҳам бундан роса икки йил муқаддам заводга ишга келиб, Турсунқул Усмоновга шогирд тушганди. Меҳрибон устоз зийрак, иродали, серғайрат Мансуржонга эринмай ўз тажрибасини мукаммал ўргатаборди. Тез орада ёш шогирд разрядли қолипловчилар сафига қўшилди. Мана энди бўлса у ўз ишининг устаси бўлган тажрибали қолипловчилар билан елкама-елка туриб ишлаяпти. Баъзан смена топшириқларини ошириб бажаришда Мансуржон Саримсоқов ўз устози Турсунқул акадан ҳам ўтиб кетади.

Мансуржон сменадан сўнг уйига қайтаркан унинг кўз олдидан йил бошида бўлган машинасозларнинг катта анжумани ўтарди. Ўшанда қолипловчилар бригадаси коллективининг улуғ доҳий В. И. Ленин юбилейига муносиб армуғонлар тайёрлаш тўғрисидаги аҳду-паймонлари барча машинасозлар томонидан қизғин кутиб олинганди. Бригада азаматлари ойлик план-топшириқларини доимо ошириб бажариш, беш йиллик план-топшириғини тўрт йилда адо этиш, бир неча ўн минг сўмлик материал ва хом ашёни иқтисод қилиш, иш жараёнида ўз дастгоҳларини унумдор ишлатиш, фақат аъло сифатли деталлар тайёрлашга эришиш юзасидан юксак мажбурият олишганди. Бу мажбуриятга Мансуржон ҳам қўл қўйган.

Аҳил коллектив ўз сўзининг устидан чиқди. Беш йиллик план топшириғини октябрь ойининг биринчи декадасидаёқ ошириб бажарди. Ҳозир машъал бригада азаматлари 1971 йил ҳисобига ишлашмоқда. Бригада коллективи ўз мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, яна қўшимча мажбуриятлар олди. Улар ленинча зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаб, смена топшириқларини доимо 1,5 баробарга бажариш, доҳий юбилейигача яна ярим йиллик планни адо этиш мажбуриятини олишган.

Ленин орденли «Таштекстильмаш» заводи қуюв цехининг бошлиғи Юрий Степанович Кечкин машъал қолипловчилар бригадаси ҳақида ифтихор билан сўзлади:

—Улар заводимизнинг фахри. Аҳил коллективнинг кўпгина аъзолари 1,5 нормачилик ҳаракатига қўшилган.

—Мансуржон «доғ»ни ювдими?—сўрадик цех бошлиғидан. Цех бошлиғи кулиб жавоб қилди:

—Доғ аллақачон ювилган. Мансуржон шу пайтгача ҳам, аниқ айтаманки, бундан кейин ҳам бундай доғни такрорламаса керак. У ҳозир коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга муносиб меҳнат қилмоқда, социалистик мусобақанинг пешқадамларидан бири.

Заводдан қайтарканмиз кўз олдимизда янги зафар марралари сари интилаётган мусобақадош бригада аъзолари, коллектив шаъни учун жон куйдираётган Мансуржоннинг қиёфаси бир-бир ўтарди..

М. РАҲМОНОВ,

М. КАРОМОВ.

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ

Интилганга толе ёр дейди, халқимиз. Ҳақиқатан ҳам кимки ўз олдига эзгу мақсад қўйиб, унга астойдил интилса, албатта, мақсадига эришади.

Буни биз шаҳримиздаги улкан биноларни қуришда фаол иштирок этаётган II-баланд иморатлар қурилиши трестининг азамат бинокорлари мисолида яққол кўришимиз мумкин. Ўз зиммаларига юклатилган шарафли вазифага катта масъулият билан қараган трест бинокорлари катта зафар қучдилар. Улар беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муддатидан 16 кун олдин бажардилар. Бу ўн саккиз миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари ортиқ бажарилди, деган сўз.

Трест партия комитети, унга қарашли бошқармалардаги партия ташкилотлари раҳбарлигида қурилиш ишларида барча янги прогрессив усуллардан унумли фойдаланилди. Янги техника ва технологияни дадиллик билан жорий этиш, бажарилиши лозим бўлган ишларни график асосида планлаштириш, меҳнатни имконияти борича самаралироқ ташкил этиш юзасидан қўлланилган тадбирлар ҳам бугунги муваффақиятнинг гарови бўлиб хизмат қилди. Бу масалаларни кўнгилдагидай ҳал қилишни трест партия комитети ва унинг активлари ўзларининг жонажон ишлари, муқаддас бурчимиз деб қарашади.

Эришилган ғалабада трест инженер-техник ходимларининг ҳам муносиб улуши бор. Улар ҳар бир объектнинг лойиҳаси тайёрланаётганда лойиҳа ташкилотлари билан ижодий ҳамкорликни кучайтирдилар. Бу ҳамкорлик бажарилиши оғир бўлган ишларни механизация зиммасига юклаш, қурилиш ишлари суръатини жадаллаштириш, шунинг билан бирга, амалга оширилаётган ишлар таннархини мунтазам ҳисобга олиб бориш имконини берди.

Муваффақиятлар ҳақида гап кетганда трест шуҳратига-шуҳрат қўшаётган бинокор машъаллар номини тилга олмасдан бўлмайди. Тиниб-тинчимас коммунист, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, комплекс бригада бошлиғи Ҳ. Қорабоев, Д. Қаюмов, М. Груздев, М. Ҳабибуллаев, П. Кисса, П. Кастенко каби ўнлаб ишлаб чиқариш илғорлари ўз ҳамкасбларига ибрат бўлишяпти.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилганига 100 йил тўладиган кун тобора яқинлашиб келмоқда. Бу улуғ кун тантаналарини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси янги босқичга кўтарилди. Трест коммунистлари имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ўз зиммаларига оширилган мажбурият олган ҳолда меҳнат қилишяпти. Улар беш йиллик сўнгги йилининг тўрт ойлик топшириғини 22 апрелга қадар бажаришни планлаштирганлар.

Трестнинг аҳдига вафодор бинокорлари шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишланган Тезисларидан илҳомланиб, янги зафарларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар.

К. ҲАМРОЕВ.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳисоблаш маркази кибернетика институти серқуёш диёримиз ҳамда Ўрта Осиё республикаларида халқ хўжалиги юксалишида катта аҳамиятга эга бўлган проблемаларни ҳал қиляпти. Институт 1969 йилда иқтисодий эффекти 20 миллион сўмлик илмий ишларни ишлаб чиқаришга жорий қилди.

Айниқса, электрон-ҳисоблаш машиналарининг ниҳоятда самарали ишлаши натижасида кўп фойда кўрилди.

Бу йил институтимиз коллективининг асосий илмий изланишларидан бири ишлаб чиқаришни автоматик бошқарув системасига ўтишдир. Ана шу соҳа бўйича Тошкент кабель заводида олимларнинг инженерлар билан ҳамкорлик ишлари бошланди.

Н. А. МЎМИНОВ,

Институтнинг илмий секретари, техника фанлари кандидати.

СУРАТДА: студентлар шаҳарчаси яқинида бунёд этилаётган қишки спорт саройи қурилишида намунали меҳнат қилаётган целиноградлик қурувчилардан В. Ҳахлинко ва О. Олейник ўртоқлар.

◆ *Аҳолини рўйхатга олиш олдидан*

ШАРАФЛИ ИШ

Шу йил 15 январь куни эрта билан соат 8 да бутун мамлакат бўйича аҳолини рўйхатга олиш уюшқоқлик билан бошланади. Бу тадбирнинг қанчалик муҳим аҳамиятга эга эканлиги ўз-ўзидан маълум. Аҳолини рўйхатга олиш энг йирик ва энг муҳим статистик тадбир ҳисобланади.

Аҳолини рўйхатга олиш бўйича Октябрь район статистика бўлимида Ойша Усмонова, Малик Умаров ва жуда кўп ҳисобчилар, инструктор, участка бошлиқлари катта тайёргарлик кўрмоқдалар, бу ерда иш қизғин боряпти. Ҳаммамизнинг бирдан-бир мақсадимиз — рўйхат олиш вақтида бирор одамни ҳам тушириб қолдирмай, бекамукўст аниқлаб чиқишга қаратилган.

Биз аҳолини рўйхатга олиш бўйича тайёргарлик ишлари олиб борар эканмиз, ҳовлима-ҳовли юриб, хонадонларни қўлимиздаги харитага биноан текшириб чиқдик, ҳар бир хонадондаги жон бошини аниқладик.

Социалистик жамият шароитида аҳоли ҳақида тўла ва аниқ маълумотга эга бўлиш иқтисодий, социал ва маданий ривожланишда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Чунки ҳар қандай соҳада бўлса ҳам план органлари энг аввало барча жамият аъзоларининг ўсиб бораётган талабига қараб иш кўради. Аҳолининг сони, состави ва жойлашиши ҳақида аниқ ва тўла маълумотга эга бўлмай туриб, келгуси йиллар учун перспектив план тузиш мумкин эмас.

Аҳолининг сонига қараб уй-жой қурилади, ёшига ва жинсига қараб даволаш-профилактик ва соғломлаштириш муассасалари (касалхоналар, поликлиникалар, диспансерлар, санаторийлар ва ҳоказо), маданий оқартув муассасалари (театрлар, клублар, маданият уйлари, кутубхоналар, кино-театрлар), коммунал ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ва барча турдаги транспортлар планлаштирилади.

Аҳолини озиқ-овқат, кийим-кечак, маданий моллар ва ҳоказолар билан таъминлаш масаласи ҳам бевосита шунга тааллуқлидир. Бироқ баъзи одамлар борки, уларнинг уйларида ижарага кишилар яшайдилар. Нима сабабдандир бу одамлар ўз ижарачилари ҳақида ахборот бергилари келмайди. Бу, албатта, катта хато. Бир неча ўнлаб, юзлаб одамнинг аҳоли рўйхатига кирмай қолиши сал бўлса-да, халқ хўжалигини ривожлантириш планига салбий таъсир қилмасдан қолмайди. Буни ҳар бир одам тушуниши шарт.

Аҳолини рўйхатга олиш бўлимлари инструкторлик ва ҳисоблаш участкаларига бўлинган. Ҳар бир ҳисобчи аҳоли рўйхатга олинадиган 8 кун ичида ўртача 650 та одамга бланкалар тўлғазиши керак. Албатта бу жуда қийин ва масъулиятли иш. Ҳар бир саволга ниҳоятда тўлиқ ва аниқ жавоб ёзиш керак, акс ҳолда улар меҳнати зое кетади. Ўз-ўзидан маълумки, бундай улкан ишга одамлар кучи билан якун ясаб бўлмайди, бу ишни секундига миллионларча операцияни амалга оширадиган электрон-ҳисоблаш машиналари бажаради. Бу эса рўйхатга олишда қатнашувчи барча одамлардан катта масъулият билан қарашни талаб этади. Бирорта саволга жавоб нотўғри тўлғазилгудек бўлса ўта сезгир машиналар бланкани ҳисобдан чиқариб ташлайди.

Совет халқи, жумладан ўзбек халқи В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини халқ хўжалигининг барча соҳаларида мисли кўрилмаган ютуқларини қўлга киритиш билан нишонламоқда. Аҳолини рўйхатга олиш каби улкан ва масъулиятли вазифа ҳам бенуқсон адо этилиши шубҳасиз.

М. МУСЛИМОВ,

Октябрь район статистика бўлими аҳолини рўйхатга олиш бўйича инструктори.

Республика Марказий статистика бошқармаси ходимлари Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар.

СУРАТДА: бошқарма экономистларидан Ҳ. Ҳасанов ва Р. Н. Корже. ва ўртоқлар аҳоли рўйхати вақтида керак бўладиган ҳужжатларни ҳозирлашмоқда.

И. Глауберзон ва **И. Сиротнин** фотоси.

ИШОНЧ ОҚЛАНЯПТИ

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Балки бундан тўрт йил муқаддам илк бор қурилиш майдонига келган Зулфиянинг ўзи ҳам бундай омадим келади деб ўйламагандир. Лекин унинг бирдан бир мақсади уста бинокор бўлиб етишиш эди.

Уйидагиларнинг Зулфияга розилик бермасликлари, уни бинокорлик касбига бўлган ихлосини қайтара олмади. Аммо на чора? Уйдагиларнинг ҳам кўнглига қараш керакда. У ўша йили 3-тикувчилик фабрикасига ишга кирди. Аммо, унинг хаёли ҳар доим осмонўпар биноларга сайқал бераётган қурувчи қизларда бўларди...

1966 йилги табиатнинг «қалтис ҳазили» натижасида пойтахтимиздаги кўплаб турар-жой, болалар муассасалари, маданий-маиший бинолар ишдан чиқди. Шу кезларда шаҳримиз комсомол - ёшларининг кўплари қалб даъвати билан янги Тошкентни бунёд этишга отландилар. Ўз тенгдошлари қатори Зулфия ҳам Октябрь район комсомол комитетининг йўлланмаси билан «Главташкентстрой»нинг иккинчи пардозлаш трестига қарашли 30-қурилиш бошқармасига ишга юборилди.

У, Иван Мангис бошлиқ бригадага оддий бўёқчи бўлиб ишга қабул қилинди. Яна янги коллективда, янги касб учун интилиш қиз қалбини шу қадар эгаллаб олган эди-ки, унга қандай вазифа топширилмасин, ким билан ишламасин сайқалчиликнинг сирларини билиб олишга қунт билан ҳаракат қиларди.

Ёш Зулфия бора-бора севган касбини пухта эгаллаб, ўз ишининг устаси бўлиб олди.

Йиллар ўтди. Ишбилармон қиз пойтахтимиздаги кўпгина турар жой, болалар боғчалари, мактаб, маданий-маиший биноларга сайқал беришда қатнашди, тажриба орттирди.

Меҳнатда пешқадам бўлиш билан бирга жамоатчилик ишларида ҳам актив иштирок этди. Унинг номи бошқарма ҳамда трест бўйича тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди.

Бошқарма бинокорлари ўртасида авж олиб кетган социалистик мусобақада ҳам актив қатнашиб юқори натижаларга эришди. Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга муяссар бўлди. «Тошкент қурувчиси» кўкрак нишони билан мукофотланди.

Бу ҳалол меҳнат туфайли қўлга киритилаётган янгидан-янги муваффақиятлар уни янада баланд чўққилар сари ундарди. «Меҳнатинг шуҳратинг», деганларидек, Зулфия ўзининг ғайрат-шижоати туфайли эришган ғалабалари эвазига 1967 йили бошқарма ҳамда Октябрь район комсомол комитети томонидан Фахрий Ёрлиқлар билан тақдирланди.

Ёш, аммо бўёқчилик касбининг барча сир-асрорини батафсил ўзлаштирган ўзбек қизида бинокорликка бўлган меҳр-муҳаббат тобора аланга олди. Ўтган йили унинг номи бошқарма ҳурмат тахтасидан муносиб ўрин олди. КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. У республика қурилиш ҳамда бинокорлик материаллари саноати ходимлари касаба союзи Совети пленумининг аъзосидир. Унинг ишларидан ўз ҳамкасблари ғоят хурсанд.

Ҳа, Зулфия ўз иш тажрибасини кўплар билан баҳамлашишни, билмаганларга эса ўргатишни жуда яхши кўради.

1969 йилда 2-пардозлаш трестининг аҳли Зулфия Ниёзовани Октябрь районидаги 228-сайлов округидан Тошкент шаҳар Советига депутатликка номзод қилиб кўрсатди. Эндигина 25 баҳорни кўрган Зулфия депутат сифатида бир мунча ибратли ишларни амалга ошириб келяпти. У «Пахтакор» маҳалласидаги ободончилик ишларини йўлга қўйиш учун астойдил ҳаракат қилди, шаҳар депутати сифатида маҳалла аҳлининг таклифларини бажаришга астойдил киришмоқда. Зулфиянинг ташаббуси билан Маннон Уйғур, «Литературная» кўчаларига Ильич чироқлари ўрнатилди. 1, 2 Мерганча, Энтузиаст кўчалари эса тўла-тўкис асфальтлаштирилди, янги магазин ишга туширилди.

— Менга билдирилган бу юксак ишончни, — дейди актив жамоатчи, коммунист Зулфия Ниёзова,— меҳнатда оқлаш билан бир қаторда шаҳримиз ободончилиги йўлида хизмат қилишга, меҳнаткашларнинг оғирини енгил қилишга бутун куч ва билимимни сарфлайман.

Шу кунларда Зулфия Ниёзова мазкур бошқарманинг Пётр Толкочев раҳбарлик қилаётган бўёқчилар бригадаси азаматлари сафида «Юлдуз» фирмаси учун бунёд этилган ишлаб чиқариш корпусида ўз шогирдлари Б. Амиржонов, М. Баҳовуддиновлар билан сайқалчилик ишларини олиб бормоқда.

Э ТЎЛАГАНОВ,
Э. ЖЎРАЕВ.

МУНОСИБ АРМУҒОН УЧУН

Биз ўтган йилнинг биринчи ярмигача фақат уй-жой биноларини тиклаб бериш билан шуғулланиб келдик. Тиклаб берган биноларимиз пардозчилик, дурадгорлик, коммуникация ишлари билан шуғулланувчи қурилиш бошқармаларидан келадиган усталарни кутиб, баъзан анча вақтгача фойдаланишга топшириш муддатлари ўтиб кетарди. Қурилган объект эса анча-мунча қимматга тушарэди. Ишчиларимиз фақат бир касб—монтаж қилишдан бошқа ишлар билан машғул бўлмас эдилар.

Бино фойдаланишга топширилган маҳалда, бирор нуқсон чиқиб қолса, пардозчилар қўлларини бигиз қилиб биз монтажчиларни кўрсатишар, биз эса уларни кўрсатар эдик.

Йилнинг ярмисида пойтахтимизнинг шарқий-жануб массивида 32, 48, ва 72 квартиралик 12 та уй-жойни, Қорақамиш массивида эса 32, 48, 56, ва 72 квартиралик 13 та уй-жой биноларини монтажлаб, пардозлаш, дурадгорлик, коммуникация ишлари билан шуғулланадиган бошқармаларга топширган эдик. Ниҳоят, йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб коллективимиз бинокорлик ишларини комплекс асосида олиб борадиган бошқармага айланди.

Шундан кейин сатҳи 4650 квадрат метр бўлган учта 32 квартирали уй-жойни II-Шарқий-жануб массивда, сатҳи 1947 квадрат метр бўлган битта 32 квартирали уйни эса II-Қорақамиш массивида муддатидан анча олдин фойдаланишга топширдик.

Бошқармамиздаги қайси бригада ёки участкада бўлманг, ҳамманинг фикри-зикри улуғ доҳий юбилейи ўтадиган тантаналарга муносиб меҳнат армуғони билан боришга қаратилганининг шоҳиди бўласиз, албатта.

Биз 1969 йилда социалистик мажбуриятимизда белгиланганига биноан 3 миллион 48 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини муваффақият билан бажардик.

Бошқармамиз бунёдкорлари улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейи ўтадиган 1970 йилда энг камида 35 минг квадрат метр уй-жой қуриб беришга қарор беришди. Бу 1969 йилдагидан беш баравардан зиёддир.

М. ХАЛИЛОВ,

2-уйсозлик комбинатига қарашли 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг бош инженери.

● ОҚШОМ СУҲБАТЛАРИ

ГИПНОЗ ҲОДИСАСИ НИМА?

Ҳурматли муҳаррир!

Биз «Тошкент оқшоми» газетасида мунтазам ёритилаётган фан-техника, адабиёт, маданият ва табиат тўғрисидаги материалларни, «Саломатлик ҳақида суҳбатлар»ни зўр қизиқиш билан ўқиб борамиз. Шу жумладан, бизни гипноз ҳодисаси жуда қизиқтириб қолди. Иложи бўлса, газетада гипноз ҳодисаси, унинг сирлари ва инсон саломатлигини сақлашда гипнознинг аҳамияти ҳақида мақола беришини сўраймиз.

Ғани НОРБОЕВ, Турғун НАЗАРҚОСИМОВ, тошкентлик студентлар.

Гипноз — грекча гипнос яъни уйқу демакдир. Мўътабар ва салобатли киши оҳиста ва бир мазмунда қайта-қайта сўзласа, буюрса, тинглаган киши аста-секин унинг амрига маҳлиё бўла бошлайди, натижада гипноз ҳодисаси юз беради.

Иккинчи сўз билан айтганда, гипноз қилинувчи гипноз қилувчининг амри фармонига ўтади. Гипноз қилувчи маълум хитоб ёки осойишта сўзлар ишлатишдан ташқари, қўллари билан ҳар хил ва сеҳрли ҳаракатлар қўллайди.

Гипноз сири қадимдан маълум. Миср ва Юнонистон коҳинлари одамларни гипноз қилиб, ухлатиб қўяр эканлар. Улар гипноз ҳодисасидан ҳам даволаш, ҳам диний мақсадда фойдаланганлар. Вақт ўтиши билан гипноз ҳақидаги маълумотлар йўқола бошлаган. Бу ҳақда атак-чечак ҳаракатлар XV-XVI асрлардан бошланади. Биринчи тажрибалар паррандаларда ўтказилади. Масалан; немис олимлари Швентер ва Кирхер аввало товуқни гипноз қилишади. Бунинг учун улар товуқни маҳкам ушлаб, бошини паст қилиб, тутиб туришади. Сўнг товуқ бўшашиб, ухлаб қолгандек бўлади. Кейин товуқ қаттиқ тургкидан ёки товушдан ўзига келади.

Веналик врач А. Месмер (XVIII аср) пассалар ёрдамида (бадан атрофида қўл ва кафтлар ёрдами билан жозибадор сеҳрли ҳаракатлар ижро этиш санъати) истерик касалларнинг оғриғини баттар оширар эди, яъни улар қичқириб, буралиб ёки чангакдек қийшайиб қолар эдилар. Месмернинг назарияси бўйича асаб касали сунъий қўзғотилса, у «кризис»га учрайди, сўнг тинчланади. Бу усул «понани пона билан чиқар» маъносини англатади.

Қизиғи шуки, истериклар орасида дардидан шифо топган беморлар ҳам бор эди. Аммо том маъноси билан гипнозни қайта ихтиро этиш тасодифий бўлиб, Месмернинг шогирди Пюсерғюрга муяссар бўлган. У беморларни йиғиб, пассалар қила бошлаган, Пюсергюр беморларни додлатиб, акашак қилиб «кризис» чақирмоқчи бўлар эди. Аммо бир куни Виктор исмли бир чўпон, бошқалардек реакция бермай, ухлаб қолади. Пюсергюр ҳайрон қолади ҳаттоки, чўчийди ҳам.

У чўпонни уйғотмоқчи бўлиб туртади, бақиради ҳам, чўпон қани уйғонса. Пюсергюр ўзи бехабар, осойишталик билан чўпонга, «ўрнингдан тур» деб буйруқ қилади. Чўпон ўрнидан туради, лекин икки кўзи юмуқ бўлади. У олимнинг ҳамма саволларига тўғри ва батафсил жавоб беради. Бу уйқудаги бедорлик (сомнабулизм) ҳолати эди. Бу ҳодиса Пюсергюрни жиддий қизиқтиради, тажрибалар ўтказади. Натижада уйқудаги бедорлик вақтида бирор мақсад кўзлаб айтилса, бемор уйғонгандан сўнг баён этилган сўзларни амалий бажо келтирган. Пюсергюр бу ҳодисани «постгипнотик» ҳолат деб атади.

Пюсергюр гипноз этишни пассалар ёрдамида амалга оширган XIX асрнинг бошларида голландиялик Абат Фария, шу асрнинг 40-йилларида эса инглиз хирурги Ж. Брэд сўз билан гипноз этадиган бўлишди. Улар қадимий олимларнинг «медицина учта балиқ устида туради: пичоқ, гиёҳ, сўз» шиоридан фойдаланишди. Яъни пичоқ, гиё наф қилмаса, сўз наф қилар деб ўйлашди.

Ж. Брэд сўзлаганида, кишининг икки кўзини, яъни диққатини жалб этиш учун, ялтироқ таёқча ушлаб оларди. Таёқчага муттасил боқиш кишининг кўзини ва психикасини чарчатади, сўз таъсирини оширади. Кўз қаерда бўлса ақл ҳам ўша ерда дейдилар-ку.

Гипноз қилиш учун асосан сўз билан киши психикасига таъсир этилади. Маълумки, киши уйқу олдидан ўзини бўшашгандек ҳис қилади. Оёқ-қўлларини ёзгиси, сўнг чалқанчасига ётиб олгиси келади. Унинг қовоқлари оғирлашиб, кўзи юмила бошлайди. Нафас олиш ҳам ора-чора ва лекин чуқурлаша боради. Гипноз этишда худди шу уйқуга мойил қилувчи сўзлар талаффуз этилади. Масалан «мана, уйқунгиз ҳам келиб қолди, ҳозир ухлайсиз, қўл ва оёқларингиз оғирлашяпти, уларни баҳузур узатиб юборинг, роҳат қилинг, қовоқларингиз оғирлашяпти, юмилиб кетяпти. Кўзингизни юмиб, чуқур-чуқур нафас олинг, ана уйқу ҳам келди, ухлаяпсиз, ҳаммаёқ жим-жит, ухласа бўлади, ухлайверинг!»

Гипноз таъсирига эга бу сўзлар бир равишда аниқ ва вазминлик билан такрор-такрор айтилади. Киши қанча сезгир бўлса у шунча тез гипноз таъсирига берилади.

Меҳрибон оналаримизнинг биринчи ва ҳаётий гипноз усталари деса бўлади. Уларнинг нуридийдасига «ухла, қўзим» деб майин мурожаат қилиши, белаши, йўргаклаши, кўзларнинг ҳам «ухла» дегандек фармон бериши, сўнг мусиқий куй янглиғ «алла» фарзандни чор ночор уйқуга мойил қилади. Шуни ҳам айтиш керакки, бу уйқу гипнотик уйқу эмас, албатта. Табиий уйқудан гипноз уйқусининг фарқи шундаки, бунда икки киши ўртасида доимий психологик алоқа, яъни раппорт бўлади. Табиий чуқур уйқуда киши ташқи таъсирларга берилмайди.

Нима учун киши гипнотик уйқуга кетади? Уйғониш даврининг машҳур олимлари Парацельс, Гельмонт, Флюд ва бошқаларнинг фикрича, маълум кишилар кўзида, қўлида сеҳрли «ҳаётий куч» бор. «Жоду кўз ёки майин қўл кишини сеҳрлаб қўяди» дейишган. Орамизда ҳануз қўлланаётган «кўз тегди», «кўз тегади» иборалари ўша маънони англатса керак. Ўз жойида ишлатилган сўзда ҳам шундай қувват топилган. Жомий:

> Сўз жою вақтига
> бўлар экан мос,
> Сеҳру афсун учун
> у бўлур асос. —
> дейди..

И. Павлов гипнотик уйқу келтирувчи каломни уйқу ҳолатининг физиологик актларини тасвир этадиган (бир хил баландликда талаффуз этиладиган) сўзлардир,— дейди. Олимнинг тушунтиришича, «сўзлар аслида, барчамизда уйқу ҳолати билан узвий боғланган ва шунга кўра, улар ухлатувчи шартли таъсирловчилардир.»

Гипноз сеанси вақтида киши табиий уйқуга ўтиши ҳам мумкин. Бу вақтда гипнозланган киши гипнозчининг амрини бажармайди, яъни жавоб реакцияси бўлмайди. Демак психологик алоқа-раппорт узилган бўлади.

Ҳодиса аксинча юз бериши ҳам мумкин. Бу табиий уйқудан гипнозга ўтиш ҳодисасидир. Бу ҳодиса шундай содир бўлади: гоҳ вақтлар уйқу вақтида чала бедор бўлади: гапиради, додлайди, ўрнидан туриб ўтиради ёки бирор ҳаракат қилади. Буни биз «алахлайди» деймиз. Ана шу вақтда унга психологик таъсир қилсак бўлади. Таъсир унинг бирор нуқсонини, камчилигини йўқотишга қаратилган бўлади. Шуни назарда тутиб, оҳиста ва лекин амрли: «папирос чекма», «ичкилик ичма» ва ёки бошқа нарсалар айтиш, яъни гипноз сингари таъсир этиш мумкин. Агар амрга яраша бедор жавоб қайтарса, тажриба яхши чиқди дея беринг.

Кейинги вақтларда расм бўлган уйқуда ўқитиш — гипнопея усули ҳам юқорида айтиб ўтилгандек сўз таъсирига топширар экан, демак, бу ҳодисадан даволаш мақсадида фойдаланиш керак деган ҳулоса чиқади. Худди шундай. Беморнинг шикояти ва касалидан хабардор гипнозчи сўзларини бу дардга қарши йўналтиради. Масалан, «Мана бу еринггиздан дард кўтарилди, мусаффо бўлди, энди оғримайди, ҳеч оғримайди»... ёки «фалон дардга йўлиқдим деган эдингиз, мана жуда аён бўлдики, бу дарддан ному-нишон йўқ, соппа-соғ экансиз, энди у дардни ҳеч ўйламанг, бошингиздан чиқариб ташланг! Сиз соппа-соғсиз, тушундингизми!»

Бу ерда сўз нозик ва асабий касалликлар ёки ўта кетган хаёлпарастларга хос хасталиклар устида кетаяпти. Сўз билан ишонч туғдира билиш санъати туфайли жуда кўп функционал касалликлар муваффақиятли даволанади. Бунинг учун беморни гипноз даражасигача олиб борилмаса ҳам бўлади. Бу усулни «психотерапия» дейилади.

Шифокор ҳар қачон ва ҳар ерда нима гапирмасин, нима қилмасин, тилидан бол, амалидан шифо томиб туриши керак. Рус гипнологиясининг пири В. М. Бехтеров «шифокор суҳбатидан сўнг бемор ўзини енгил сезмаса — у шифокор эмас», — деб бежиз айтмаган. Аммо шифокор беморнинг асосий ҳолатига, ички кечирмаларига зеҳн солади, сўнг энг кераклн индивидуал муолижани танлаб олади.

Ривоятларга қараганда, бир бемор: «Мен ҳўкизман, мени дарҳол сўйинглар» дея юрар экан. Бир куни бемор ҳузурига Абу Али ибн Синони келтиришибди. Бемор: «Қассобмисан? Мени дарҳол сўй, мен ҳўкизман» дебди. Абу Али ибн Сино қассоблардек беморнинг ўтибетини ушлаб: «Ҳўкиз бўлсангиз ҳам озғин экансиз, овқат еб семиринг, сўнг сўйиш қочмайди» дебди. Беморга «қассобнинг» сўзи таъсир этибди, маъқул тушибди, овқат ея бошлабди. У ўзига келиб: етила бошлабди. ақли-ҳуши ҳам жойига тушибди, пала-партиш гапларни ёдига ҳам келтирмайдиган бўлибди.

Гипноз ва психотерапия илмий тажрибаларига асосланган, дори-дармонсиз даволайдиган буюк бир тиббий муолижадир.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ, медицина фанлари кандидати.

Танқид ва тақриз

УЛҒАЙИШ МАШАҚҚАТЛАРИ

Ўлмас Умарбеков ўзининг энг яхши асарлари билан чинакам истеъдод меваларини бунёд этаётган ёш насрчиларга яқин туради, ижоди, фаолияти, интилиш-изланишлари уларга нимаси биландир ҳамоҳанг муштаракдир. У адабиётимиз равнақини таъминлашга қаратилган асарлар битишга ҳаракат қилмоқда. Унинг яқинда Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриётида (1969) босилиб чиққан «Одам бўлиш қийин» номли асари шундай ҳаракат натижасида пайдо бўлган.

Асарнинг номидан англашилиб турганидек, унда замондошларимизнинг одамийлик, ҳаққонийлик ва софлик учун кураши, меҳнат қилиши сўзланади. Лекин ёзувчининг сўзи қандай? У бизни ишонтирадими? Ишонтирса, нималари билан?

«Одам бўлиш қийин»ни ўқиб чиққанингиздан кейин ёзувчи ижодида қандайдир ўзгариш рўй бераётганини уқиб оласиз.

Аввало шуки, асар қизиқиш билан ўқилади. Бунга биринчи навбатда воқеаларнинг енгил ҳикоя қилиниб берилишигина сабаб бўлган эмас. Чунки, воқеалар қанчалик қизиқарли бўлмасин., кўпинча улар қалбингизда ҳеч қандай из қолдирмаслиги, ақлингизга ақл қўшмаслиги мумкин.

Шунинг учун, ҳаётий, воқеаларда инсон тақдири, инсон турмуши намоён бўлиши керак. Бунга Ўлмас Умарбеков бефарқ қарамаган. Натижада асардаги факт ва ҳодисалар муайян характерлар оламини яратишга йўналтирилган.

Дарҳақиқат, муаллиф диққат марказида асосан Абдулла ва Гулчеҳра характерларининг шаклланиши, уларнинг турмуш қийинчиликларини енгиш борасида интилишлари туради. Шунга кўра асарни ёш қаҳрамонлар улғайиши, камолотининг тарзи деб айтиш мумкин. Лекин айни чоғда «Одам бўлиш қийин» муаллифининг ўзи маҳорат чўққиларини эгаллашда қандай машаққатлар чекаётганлигига гувоҳдир.

Хўш, бу қандай машаққатлар ва уларни муаллиф қандай бартараф этган?

Бу ерда, шубҳасиз, Ўлмас Умарбековнинг олдинги ижодий тажрибалари эсга тушади. Хусусан, унинг «кимнинг ташвиши йўқ», «Чўли ироқ» сингари асарларида схематизм, сунъийлик аломатлари учраган эди. Янги асарда бундай иллатлар кам кўринади.

«Одам бўлиш қийин»ни кўздан кечирар экансиз, асар қаҳрамонлари Абдулла ва Гулчеҳранинг ҳаётдаги қандай машаққатларга дуч келаётганини ёзувчи кўзи билан кўраётгандек бўласиз, муаллиф ўз қаҳрамонлари билан бирга нафас олаётгандай туюлади. Тўғри, баъзан сюжетни ҳаракатга келтирувчи персонажлар муаллифнинг буйруғига биноан гапираётгандай, ҳаракат қилаётгандай таассурот қолдиради. Шунингдек, бир қанча ҳолларда Абдулла соф қалб эгаси, виждонли, лекин ёшлиги туфайли янглишди, хато қилди, Гулчеҳра эса харобага айланган қишлоғини гуллатиб-яшнатиш иштиёқида кўйиб ёнади, тер тўкади, у вафодор, садоқатли, иффатли қиз деб таъкидланаверади. Бу эса ўқувчига ишончсизлик билдирилгандай туюлади. Ахир, қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатлари, қилмиш-қидирмишлари, ўй-хаёллари, ҳиссиёти тасвир орқали аниқланса бўлмайдими?

Яхшиямки, бундай кайфият асарда етакчи ўринни эгалламайди. Аксари ҳолларда биз Абдулла билан Гулчеҳранинг ўйлари, ғам-қувончларига шерик бўламиз. Аҳён-аҳёнда эса уларнинг фикрига қўшилгимиз, баъзан мунозара қилгимиз келади. Гоҳо қиз ҳам, йигит ҳам қандайдир ачиниш туйғусини, гоҳо нафратингизни қўзғотади.

Бу табиийдир: Негаки, «Одам бўлиш қийин»да характерлар тўқнашуви, «жанги»ни кўрамиз.

Абдулла шаҳарда яшайди, у турмушнинг аччиқ-чучукларини кам татиб кўради, ҳаётдаги чигалликлар, мураккабликлар унинг бошига тушмаган, Гулчеҳра эса Мингбулоқ қишлоғида рўй берадиган барча шодлик, ғамга шерик бўлиб ўсган, у ҳеч нарсанинг силлиқлик билан амалга оширилишини тасаввур қилолмайди. Лекин бошқа-бошқа шароитда униб-ўсган бу иккала ёш нима учун бир-бирига меҳр қўйган?

Ўлмас Умарбеков ўз қаҳрамонлари характерларидаги муштарак ҳолатларни эътибордан четда қолдирмайди. Хусусан Абдулланинг табиатан ҳақиқатга, яхшиликка интилишини қайд этади, унинг қалбининг тўридан турмуш ўйин эмас, ечилиши осон бўлган жумбоқ эмас деган фикр яшириниб ётганини англатади. Гулчеҳрани эса Абдулладаги шу фазилатлар мафтун этади.

Айни замонда қиз Абдулладаги соф ҳиссиёт, қалб ҳароратида беқарорлик мавжудлигига диққат қилмайди ва ўзини йигитга бағишлайди. Йигитчи?

Муаллиф Абдулладаги мавжуд салбий хусусиятларнинг маълум шароитда урчиб товлаб кетиши табиий эканлигини кўрсатади. Бу ҳолат қаҳрамоннинг профессор Турсунали ака оиласи билан, унинг қизи Сайёра билан танишганида намоён бўлади.

Назаримда, Абдулла характерида айрим ёшларимиздаги бойликка, ҳашаматга интилишни чинакам ҳаёт, деб билиш ва шунга бутун жон-жаҳди, куч-қудрати, барча имкониятлари билан эришишга ҳаракат қилиш кайфияти кўрсатилади. Тўғри, ёзувчи қаҳрамонининг яхши яшаш учун меҳнат қилиш керак деган тушунчага бегона эмаслигини уқдиради. Лекин ҳал қилувчи ҳолатда Абдулла ўзининг виждонига, характеридаги софлик ва садоқатга хиёнат қилади. Унинг қишлоқи ва келажаги «порлоқ» бўлмаган Гулчеҳрадан воз кечиб, илмда, ҳаётда шон-шуҳрат орттиришга имкон туғдирадиган Сайёрага уйланмоқчи бўлгани бошқача изоҳни келтириб чиқармайди.

Абдулладаги худбинлик, бойликка «асир тушиш, осонлик билан муваффақиятларга эришиш кайфияти фақат қаҳрамон характеригагина боғлиқ эмас. Турмуш мураккабликлари, зиддиятларини тушуниб етмаслик уларнинг олдида тиз чўкиш хусусияти жамият тараққиёти қонуниятларининг бузилиши билан ҳам изоҳланади.

Ҳа, бизнинг жамиятимиз тўғри, ҳаққоний ғояларга асосланади, аммо баъзи ҳолларда ҳар хил ноқулайликлар, кўнгилсизликлар учраб туради, бу табиий равишда ҳар бир шахс характерининг тобланишига таъсир ўтказади.

Асарда мана шу таъсирнинг мазмуни, йўналиши етарли даражада очилган, деб бўлмайди. Чунончи, Гулчеҳранинг ҳалокати фақат севгидаги ношудлик билан изоҳланади. Бу қисман тўғри. Чунки, инсон ўзининг энг муқаддас туйғуси оёқ-ости қилинишини ҳеч вақт лоқайдлик билан қарши олган эмас. Лекин Гулчеҳра бошқача шахс.

Ёзувчи бу соф қалбли қизга меҳр-муҳаббат билан қарайди, Унинг қишлоқона софлик, ҳақиқат рамзи эканлигини қувонч билан қайд этади, ўзбек халқига хос энг яхши хусусиятлар унда мавжудлигини алоҳида уқдиради, Ахир, у фақат ўзининг ғамини ейиш билан чекланмайди-ку! Гулчеҳра қишлоғининг кўримсиз, расво бўлиб қолишини истамайди, колхозчилар меҳнатига яраша озода, гўзал уйларда соғлом ва бахтли кун кечириши лозимлигини ҳеч вақт унутмайди. Қизнинг архитектурага, қурилиш ишларига меҳр қўйиши бежиз эмас.

Айтиш керакки кўп ҳолларда кишига шундай бахт кулиб боқиши, унинг иши ўнгидан келавериши мумкин, лекин бу қандай рўй беради —мана шуниси муҳим. «Одам бўлиш қийин»даги Гулчеҳранинг — оддий қишлоқ қизининг қандай қилиб истеъдодли архитекторга айланиб қолиши ишонарли далилланган, деб бўлмайди. Бунинг устига ижтимоий ҳаётда шундай катта ютуқларни қўлга киритган одам шахсий турмушидаги қийинчиликларни енгишга куч-қудрат тополмасмикин?

Йўқ, мен Гулчеҳра ҳалок бўлмаслиги керак эди демоқчи эмасман. Негаки, тирмушда бундай фожиалар, ҳатто бундан даҳшатли фожиалар учрайди, уларни ҳаёт ҳақиқати асосида тадқиқ этиб беришни социалистик реализм тақозо этади.

Бу шунинг учун кераккч, Гулчеҳра фожиасини тадқиқ этиш орқали замондошларимизга муҳим сабоқ бериш мумкин. Назаримда «Одам бўлиш қийин» муаллифи худди шу мақсадда қалам тебратган ва мақсадига бир мунча эришган. Аслида асарнинг катта бадиий кашфиётга айланиш имконияти ҳам бор эди; лекин муаллиф бир қанча ҳолатларда баёнчиликка мурожаат қилади, баъзи фактларни юзаки тавсифлашдан нарига ўтмайди.

Бундай камчиликлар бир қанча ёш ва ҳатто айрим тажрибали қаламкашлар ижодида ҳам кўзга ташланади. Аммо умуман олганда «Одам бўлиш қийин» Ўлмас Умарбеков ижодидаги эътиборга лойиқ асарлардан бири бўлиб қолади. Негаки у турмуш машаққатлари, ҳаёт фожиаси ҳақида ўйлашга асос беради. Бу яна шундан далолат берадики, Ўлмас Умарбеков ўз тенгқурлари, ҳамкасблари билан бирга адабиётимиз ва ҳаётимизда катта воқеа бўлиб қоладиган, турмушни ҳаққоният асосида ўзгартиришга чорлайдиган чинакам бадиий кашфиётлар яратишга бел боғлаган. Машаққатли йўлда сизларга ғалаба ёр бўлсин, улғайиш машаққатларини мардонавор енгиб ўтинг, деймиз!

Норбой ХУДОЙБЕРГАНОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Дрездендаги трансформатор заводида юқори вольтли ўтказгичларни синаш пайти.

СЕНЕГАЛГА ЁРДАМ

ДАКАР, (ТАСС). Совет Иттифоқи Сенегал Республикасига шарқий Сенегал районида олтин қидириш геология ишларини амалга оширишда ёрдам кўрсатади. Бу ёрдам иқтисодий ҳамкорлик тўғрисида Дакарда имзоланган протоколга биноан кўрсатилади.

Дакар радиоси ўзининг шарҳида қуйидагиларни таъкидламоқда: Совет Иттифоқи Сенегалга геологик лойиҳани бажаришда ёрдам кўрсатади. Бу ёрдам мамлакат иқтисодий ва социал тараққиётнинг учинчи тўрт йиллик планини амалга оширишда муҳим аҳамиятга эгадир.

Болгария аҳолиси

СОФИЯ, (ТАСС). БТА агентлиги хабар беради: Болгария аҳолисининг сони 8 миллион 472 минг кишига етди. Мамлакат аҳолиси 1969 йил ичида 68 минг нафар кўпайди.

● Социализм мамлакатларида

МОНГОЛИЯ ШАҲАРЛАРИДА ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

УЛАН-БАТОР, (ТАСС). Бу ерда иккита янги микрорайон қурилиши тамомланди. Бу микрорайонлар Совет Иттифоқининг техникавий ёрдамида қад кўтарди. Янги комплекс составида умумий ҳажми 100 минг квадрат метр уй-жой, 14 минг кишига маданий-маиший хизмат кўрсатадиган марказ, ҳар бирида 964 ўқувчи ўқийдиган иккита мактаб, болалар муассасалари ва бошқа объектлар бор.

ТИРАЖЛАР ВА ОБУНАЧИЛАР

СОФИЯ. (ТАСС). Болгария Халқ Республикасида янги йил арафасида Болгар ва чет эл матбуотига обуна қилиш тамом бўлди. Барча нашрларнинг тиражи 1969 йилдагига нисбатан анча кўпайди. Ҳозир Болгария газета ва журналларининг бир галги тиражи олти миллион 300 минг нусхани ташкил этади.

Совет нашрларига обуначилар сони ортиб, 170 минг кишига етди. «Правда», «Неделя», «Работница», «Крестьянка», ҳамда «Советский Союз» сингари газета ва журналларга айниқса кўп киши обуна бўлди.

ЯНГИ КОМБИНАТ ҚУРИЛАДИ

БУДАПЕШТ. (ТАСС). Венгрияда қурилаётган Тисаседеркин шаҳрида нефтни қайта ишлайдиган янги қудратли комбинат барпо этилади. Венгрия халқ республикаси министрлар совети ҳузуридаги иқтисодий комиссия шу ҳақда қарор қабул қилди. Бу корхона йилига 6 миллион тонна нефтни қайта ишлаб чиқаради.

ШАХТЁРЛАР ИШ ТАШЛАДИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Чарлстон шахтёрлари (Ғарбий Виргиния штатида) АҚШ президенти мамлакат шахталарида меҳнат шароитини ва хавфсизлик техникасини яхшилаш тўғрисидаги қонун лойиҳасига имзо чексин, деб талаб қилиб, забастовка бошлашди.

АП агентлигининг хабарида айтилишича, иш ташлаган шахтёрларнинг биринчи пикетлари шахталар олдида пайдо бўлиши билан шахталардаги бахтсиз ҳодисалар натижасида ҳалок бўлган кончиларнинг хотинлари Вашингтонга делегация юборди. Делегация бўлиб Вашингтонга борган бева хотинлар президент ҳузурига кириб, ундан қонун лойиҳасини имзолашни талаб қилмоқчилар.

Иш ташлаган шахтёрлар Американинг барча шахтёрларини бу забастовкани қўллаб-қувватлашга даъват қилдилар.

ЖАЗОИР БЮДЖЕТИ

ЖАЗОИР, (ТАСС). Жазоирнинг 1970 йилги бюджети —мамлакат тўрт йиллик планининг биринчи йили амалга ошадиган йилнинг бюджети 6,5 миллион Жазоир динаридан ҳам ортиқдир. Бюджет ўтган йилдагига қараганда тахминан 400 минг динар кўпайди.

Бу ерда революцион кенгаш билан мамлакат министрлар кенгашининг бўлиб ўтган қўшма йиғилишининг эълон қилинган баёнотида ана шу ҳақда гапирилади.

Бюджетнинг қарийб ярми —3.100 миллион динар — саноатни ривожлантириш учун ажратилди. Қишлоқ хўжалиги учун 793 миллион, маориф ва кадрларни тайёрлаш учун 784 миллион динар сарфланади.

ИШ ҚИДИРИБ

РИМ, (ТАСС). Италиядаги Апулия областининг 500 мингга яқин аҳолиси сўнгги 10 йил мобайнида иш топиш ниятида ўз она ерларини ташлаб, чет элларга жўнаб кетдилар. Апулиянинг баъзи бир вилоятларида одам қолмади.

«Унита» газетаси ўз саҳифасида ана шу ҳақда хабар бериб, чет элларга оммавий кетиб қолиш областнинг иқтисодий қолоқлигидан ва бу ерда ишга жойлашиш имконияти йўқлигидан келиб чиқмоқда, деб ёзади.

ПЕНТАГОН ЭҲТИЁЖЛАРИГА

ВАШИНГТОН, (ТАСС). АҚШ президенти Р. Никсон Пентагонга янги маблағлар ажратиш тўғрисидаги қонун лойиҳасига имзо чекди. Шу қонун лойиҳасига биноан «ҳарбий қурилишга», шу жумладан турли ҳарбий агентликлар учун ҳамда ҳарбий хизматчиларга уй-жой биноларни қуриб бериш учун 1,56 миллиард доллар пул ажратилади.

АҚШнинг ҳарбий харажатларини конгресс 70 миллиард доллар чамаси қилиб тасдиқлаганлиги илгари хабар бериб ўтилган эди. Бу харажатларга ҳарбий қурилиш учун қилинадиган харажатлар кирмай қолган эди. Чет мамлакатларга ёрдам тўғрисидаги қонун лойиҳасида ҳарбий мақсадларга ажратилган кўп миллион доллар маблағни ҳамда ҳарбий хизматчиларнинг маошини оширишга ажратилган маблағларни ҳам АҚШнинг умумий ҳарбий бюджетига қўшмоқ керак.

Қадимги Эфес шаҳарининг қолдиқлари Туркиянинг диққатга сазовор жойларидан биридир. Бу шаҳар бундан 2 минг йил муқаддам Эгай денгизидаги катта портлардан бири эди. Асрларнинг ўтиши давомида денгиз тўлқинлари бу шаҳарни ювиб юборган. XX аср бошидан буён давом этаётган археологик ўрганишлар бу қадимги шаҳарнинг кўп сирларини аниқламоқда.

СУРАТДА: қадимги Эфес харобалари.

ЖАҲОН ПРОГРЕССИВ АДАБИЁТИДАН

ҲИКОЯ

Раҳматий менга ўгирилиб хохолаб кулди. Мен унинг астойдил кулаётганини сездим.

— Чиндан ҳам, жаноб Жамолий сизнинг руҳингиз мақтаса арзигудай. Бироқ сиз алдангансиз, азизим! Сиз каллакесарлар орасида қийналиб ўтирганингизда, ўртоқларингиз ҳамма нарсани ўзлари ҳикоя қилиб беришди. Ахир шахсий ишда сиз ўша душанба куни Фирдавсий кўчасида қаердан чиқиб қаерга борганингиз тўла ёзилган. . . Сиз учун ўкиниман...

— Жаноб терговчи! — қичқирди Маҳмуд ўрнидан қўзғолиб, ёлворган кўзларини менга тикар экан. — Виждон борми сизда?! Адолат қани? Мен, ҳеч нарса қилмаган бир бегуноҳни...

— Жуда бўлмаганда, — деб унинг сўзини бўлди Раҳматий, — сиз ўн йил шу ерда бўласиз. Фақат шунинг ўзини кўз олдингизга келтирсангиз бас. Ахир ўз Ватанингизга хизмат қилмоқчи эдингиз-ку?... Биз ҳам ёш бўлганмиз. азизим. Бизнинг ҳам истакларимиз, орзу-умидларимиз бўлган. . . Сиз Жамол ас Султон жаноблари туфайли катта муваффақиятларга эришувингиз мумкин. Сиз давлат идораларини ярамас деб айблаяпсиз. Аммо шу идоралар сизларнинг қўлларингизга тушганда эди, бундан ҳам баттар бўларди... Бизга ёрдам беринг! Умрингизнинг ўн йили ўғри ва каллакесарлар орасида ўтади...

Маҳмуд ҳорғин бош чайқаб қўйди.

— Худо ҳақи, жаноб терговчи, мен бошқа нарсаларни билмайман...

— Зевар ҳақида нима дейсиз?

Раҳматий бундан қулайроқ вақт топиши мумкин эмас эди. Маҳмуд ҳолдан тойган.

Мен ўша кеча Зеварнинг отини тилга олганда у қип-қизил бўлиб кетган эди. Унинг: «Бу қиз жуда кўп ишлайди жаноб, кечаси-ю, кундузи!» —деб айтган сўзларини хотирладим.

Назаримда мен бу масала бўйича Раҳматийдан кам қизиқмаётган эдим. Қўрқиб. саросимага тушган бу йигитнинг ранг-рўйига қараб бўлмас эди. Ичимдан қалтироқ босди. Бундан бир дақиқа олдин Зеварни кўрганда фахр ва ғурур билан тўлиб тошган ҳиссиётимни кучсизлик ва заифлик қоплади. Терговчининг аччиқ гаплари гўё менга қаратилгандай эди. . .

Қуёш нури тушаётган эшикдан ҳам, Раҳматийнинг боши устида осиғлиқ портретдан ҳам, унинг ўзидан ҳам тинмай «Зевар. . . .Зевар Зевар. . .» деган сўз жаранглаётган эди. Қулоқларим остидан бу исм нари кетмас, карахт бўлган баданларим гўё бу сўздан эриётгандай эди.

Борди-ю, Маҳмуд шу аҳволга тушса нима қилиши мумкинлигини тасаввур қилолмайман. Эҳтимол бу исм унинг хотирасида унутилган бўсалар ёки бошқа бирор сирни жонлантирар. Бироқ ҳозир бу қизнинг номи Маҳмуд кўзи олдига ўн йил қамалиш эҳтимоли бўлган сассиқ камерани келтирса керак. Бу йигитнинг сўлиб қолган ифлос башарасига ғазаб ва нафратсиз қараб бўлмас эди. Мен ортиқ чидай олмадим. Тескари бурилиб, терговнинг давомини бошимни қуйи солиб эшитдим.

— Диққат қилинг, жаноб Жамолий, — деди Раҳматий, — биз ҳозир терговни расмий равишда бошлаймиз. — Шундан сўнг бир пас индамай туриб, яна сўзни давом эттирди: — Шахсий ишдаги маълумотларга кўра сиз тўрт киши билан яқин дўстона муносабатда бўлгансиз. Биз уларнинг ҳаммалрини биламиз. Улар шу ерда...

Орага жимлик чўкди. Назаримда Раҳматий эътироз бўлишини кутиб, атайин индамай турди. Бироқ Маҳмуд чурқ этмади, жимликда унинг оғир нафас олаётгани эшитилиб турарди.

—Таажжуб, — яна сўз бошлади Раҳматий. — Улар бир қизнинг номини тилга олишиб, унинг сиз билан яқин бўлганини ишонч билан айтишяпти. . .

Мен бошимни кўтардим. Маҳмуд стулнинг учида типирчилаб ўтирар, назаримда у кичикинагина бўлиб кўринди. Унинг юзи ғамнок ва ҳорғинликдан бошқа нарсани ифодаламас эди.

Қизнинг номи унда ҳеч қандай ҳис-туйғу уйғотмади. У мижжаларини кўтарди ва ич-ичига ботиб кетган кўзлари менинг нигоҳим билан тўқнашди.

— Сизнинг «дўстларинггиз» масала нимадалигинитезгина англаб олишди. Улар бизга қизнинг белгиларини айтиб беришди. Ҳозир қиз ҳам шу ерда...

Бу сафар Маҳмуд паузага чидаб тураолмади.

— Менга ишонинг, жаноб терговчи — дея бармоқларини бурай бошлади. — Бу ҳақда сира ўйлаганим йўқ. Улар билан мутлақо алоқам йўқ. Мени тинч қўйинг. . . Рухсат берсангиз, кетсам. . . Ҳозир у тамоман бетоб одамга ўхшарди. — Каллакесарлар орасида бўлишимга сиз парво қилармидингиз? Қонун борми ўзи? Мени калака қилишяпти юзимга тупуришяпти...

— Айб ўзингизда, азизим. Ўйлаб кўринг, ўн йил бу озмунча муддат эмас, Бизнинг эса бошқа иложимиз йўқ, чунки сиз гапиришдан бош тортяпсиз.

— Ахир мен ҳеч нарсани гапира олмайман. . .

— Жаноб Жамолий, — деди жиддий оҳангда Раҳматий, — отангизга нисбатан бўлган ҳурматим туфайли мен сиз айтаётган гапларни ёзмаяпман. Бироқ шуни тушунинг, азизим, ахир улар ҳамма нарсани айтиб бўлдилар, ҳа, ҳамма нарсани... Сизнинг ўжарлигингиз...

— Ахир мен гапиришдан бош тортаётганим йўқ-ку! — Маҳмуднинг овозида ғазаб сезиларди. — Мен буни ўша куниёқ айтганманку.

— Қиз тўғрисида нима дейсиз?

Маҳмуд терговчига яқинлашди.

— Худо ҳақи жаноб, қанақа қиз? — Унинг қўллари муаллақ қолди. Ҳамма нарсадан умидини узган одамга ўхшарди. — Мен кўп қизларни танийман. Қайси бирини сўраяпсиз. . .

— Етар, жаноб, — Раҳматий унинг сўзини бўлди. Унинг кўполлиги мени таажжублантирди. — Айбим шуки. . . «Қайси қиз?. . Қайси қиз? — у Маҳмудни калака қилди. — Масхарабозликни йиғиштириб қўйинг. Сиз билан ўша душанба куни бирга бўлган қиз, ҳаммасини ўзи айтиб берган қиз!

Раҳматий ўзини кетаётган кўрсатиб ўрнидан турди. Маҳмуд чўчиб сўради:

— Мен нима қилишим керак, жаноб терговчи!

— Сизни, — деди Раҳматий, — Бабек билан дўстона муносабатда деб айблаяптилар. Бунинг учун сизни нима кутаётганини биласизми?

— Мен?! Мен?! — Маҳмуд дудуқланиб қолди. — Ж — жаноб терговчи. . . мен ҳеч қачон. . . ўзингиз ўйланг. . ахир. . .

Мен уялиб кетдим. Мен бошимни кўтармай ўтирардим. Аммо Раҳматийнинг қайтиб жойига ўтирганини сездим.

— Мен сизнинг аҳволингизга ачинаман, — деди ҳокимона оҳангда у. — Сизга қойилман! Ўзингизни қурбон қилмоқчисиз! Бироқ ҳалиги қиз иқрор бўлди. Сизнинг Бабек билан. . .

— Нима!?Мен?! У?! Йўқ, жаноб терговчи, бундай бўлиши мумкин эмас!. .

Мен юрагим дукуллаб ураётганини эшитиб ўтирардим. Ҳаяжонлана бошладим. Нима бўлади? Охири нима билан тугайди? Раҳматий қоғозга бир нима ёзди.

(Давоми бор).

(Давоми. Боши газетанинг 297, 300, 301, 302, 30С сонларида).

РОБОТ «ЭКСПО-70»ГА БОРАДИ

Москва яқинидаги Шчелково шаҳарчасининг бир группа ёш техниклари техника фанлари кандидати В. В. Мацкеевич раҳбарлигида роботнинг кибернетик моделини ихтиро қилиб, уни В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бағишладилар.

Робот кишилар билан танишиб, ўз «таржиман ҳоли»ни гапириб беради. Сўнг саволларга жавоб беради. Кибернетик «одам» гапирганда унинг оғзи ичидаги нурлар ўзгариб, лабларини ҳаракатга келтираётгандек бўлади. Робот томошабинлар олдида одимлаб, қўллари билан ҳаракат қилади. Музикага рақс тушганда, у оҳангга нисбатан латофатли ҳаракат қилиб, бошини у ён бу ёнга қайиради.

Робот масалаларни ҳам ҳал қила олади. У ҳозирча иккита арифметик амал — қўшиш ва айиришни ечади. Масала натижаси экрандаги шлемга ёзилади.

Ҳозир кибернетик робот «ЭКСПО-70» бўладиган Япониянинг Осака шаҳри йўлида кетмоқда. У ердан қайтгач, болалар кибернетик «одам»нинг металл организмини ўрганишда давом этадилар. Ўзлари томонларидан ишлаб чиқилган ҳар хил электр система асосида телевизион кўрсатишларни ҳам намойиш қиладилар.

СУРАТДА: робот хоккей матчида «қатнашиш» иштиёқини билдирди.

Л. Дубильт фотоси. (АПН).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Радио

4 ЯНВАРЬ

ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 Музикали драмалардан парчалар. 18.40 Д. Аракишвили. «Шота Руставели ҳақида қисса» операсидан сюита. 19.20 Республика санъат усталарининг концерти. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.00 «Мамлакатлар ва қитъалар» (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.20 Ш. Рашидов. «Икки дил достони» радиопостановкаси (ўзбекча).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Москва. Халқаро шарҳловчилар даврасида. 19.30 Экран куйлари. 20.00 «Юность» радиостанциясининг программаси (Москва). 21.00 «Шашмақом»дан парчалар. 21.30 «Ленинннома» программаси (ўзбекча).

5 ЯНВАРЬ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.40 Шўх қўшиқлар. 8.25 Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.15 «Яхши фазилатли кишилар ҳақида ҳикоялар» (ўзбекча). 9.30 Республикада хизмат кўрсатган артист Ғанижон Тошматов чалади. 9.50 «Ижодкорлик плани» деган суҳбат (тожикча). 10.30 Музикали драмалардан парчалар. 11.15 «Партия сарчашмаларида» (ўзбекча). 11.30 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 13.30 Куйлардан-куйларга. 15.15 «Саломатлик — туман бойлик» (ўзбекча). 15.20 Ўзбек Давлат филармонияси халқ чолғу оркестрининг концерти. 16.10 «Иттифоқчи республикалар музика маданияти». Композитор Эуген Капп. 16.50 «Правда» газетасининг обзори. 17.00 Татар куйлари. 17.20 Қозоқ куйлари.

18.00 Янги қурилишлар харитаси олдида интервью (русча). 18.10 А. Аббосов. «Шундай кун келади» симфоник поэмаси. 19.20 Микрофон олдида — халқ ҳофизлари. 20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.20 Ўзбек композиторларининг романслари. 22.40 «Замондошларимиз» деган адабий эшиттириш (ўзбекча). 23.15 Дам олиш кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 А. Островский ва О. Фельцман қўшиқлари. 9.15 Реклама ва эълонлар.

19.00 Д. Зокировнинг симфоник асарлари. 19.30 А. Богатирев. «Белорус қўшиқлари» кантатаси. 20.00 Ў. Ҳошим. «Одам овози» ҳикояси (тожикча). 20.20 Мақомлардан парчалар. 21.00 ЗУЛФИЯ. «Уни Фарҳод дер эдилар» (ўзбекча). 21.40 Москва.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Татар куйлари. 14.30 З. Кодаи. «Секей тўқимачилик корхонаси» операси. 16.00 Тожик куйлари. 16.30 Р. Глиэр, Т. Содиқов. «Лайли ва Мажнун» операсининг монтажи.

18.30 Театр микрофон олдида. И. Султонов. «Номаълум киши» (русча).

Телевизор

4 ЯНВАРЬ

ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ЎҚУВЧИЛАРНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

Рус тилида: 18.00 Телевизион янгиликлар. 18.15 «Душанбагача омон бўлсак». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида: 19.50 Телевизион театр. Э. Раннет. «Илон ва қадаҳ». Телеспектаклнинг биринчи қисми. 21.05 Телевизион янгиликлар. 21.20 «Экран хандаси». Дам олиш программаси (такрорий кўрсатув). 22.00 Телевизион театр. Э. Раннет. «Илон ва қадаҳ». Телеспектаклнинг иккинчи қисми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.55 Кўрсатувлар программаси. 20.00 Янгиликлар. 20.10 «Мен қишлоқда яшайман». Телеочерк. 20.30 Эфирда «Молодость». 21.30 «Солдат гулхани ёнида». Репортаж. 22.00 «Рус қиши». Санъат фестивали. 01.00 Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

Қирғиз тилида: 17.00 Экран — кичкинтойларга. 17.20 Телефильмлар. 18.20 Топишмоқли концерт. 19.00 Беш йилликнинг ҳал қилувчи йили. 19.40 Янгиликлар. 19.50 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 19.55 Телефильм. 20.45 Янгиликлар. 20.55 «Шоҳ ложаси». Телеспектакль. 21.50 Кўрсатувлар программаси. 21.55 Музикали танаффус.

5 ЯНВАРЬ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ЎҚУВЧИЛАРНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

11.00 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 11.05 Болалар учун. «Қорбобо болалар боғчасида». 11.30 «Капитан Тенкеш». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 1, 2 ва 3-сериялари.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 «Ит ва тўрт танкчи». Бадиий фильм. Иккинчи серия. 14.10 Экранда — қўғирчоқлар. 14.40 Дам олиш программаси. 15.40 Янгиликлар. 15.45 Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 Телевизион янгиликлар. 18.15 «Анавгаялик бола». Болалар учун телефильм. 18.35 Адабий театр. М. Светлов. «Давр ва ўзим ҳақимда». 19.05 «Ўз халқимга». Ҳужжатли фильм 20.05 Кўрсатувлар программаси. ва реклама.

Ўзбек тилида: 20.15 Телевизион янгиликлар. 20.30 Қардош республикалар санъат усталари. Бибигул Тулегенова. 21.00 «Пропагандист» программаси. 21.30 «Канадалик киши». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Ўзбек тилида: 18.00 Ўқитувчи экрани. 18.20 Экспериментал синф ўқитувчилари учун консультация. «1-синфларда тенглик ва тенгсизлик». 19.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. «Олий математика».

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.15 Экономикамизнинг муҳим масалалари. 20.45 Зангори экран ҳафталиги. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Ўқувчилар учун. «Пионерия» телевизион агентлиги. 21.30 СССР халқлари картаси. Ёқутистон АССР. 22.00 Кремлнинг Съездлар саройидан «Русская зима» санъати фестивалининг якунловчи концерти олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Вақт» информацион программаси. 01.15 Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

18.00 «Жаҳон кўзгусида». Ҳужжатли фильм. 18.30 Студентлар сессияси олдидан. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Билим — оммага». 19.40 Телетеатр. 21.05 «Зангори антология». 21.25 «Ажойиб кишилар ҳаёти». Бернард Шоу. 21.55 Янгиликлар. 22.10 «Уларни афтидан танирдилар». Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 5|I да **Севилия сартароши** (кундузи), **Севги тумори** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4|I да **Алжонларим** (кечқурун), 5|I да **Олтинчи июль** (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА—4|I да **Жон қизлар** (кечқурун). 5|I да **Икки билакузук** (кундузи), **Катта концерт** (кечқурун).

Кино

Она муҳаббати (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Зўраки жосус (2 серия) —НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «МОСКВА» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8.15 да), «СПУТНИК» (кеч 6 да).

Анжелика — фариштагалар маликаси (2 серия) — «СПУТНИК» (кеч 8 ва 9 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Флиппер — «ДРУЖБА» (кечқурун).

Қайғурма — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

«УЗТЕКСТИЛЬТОРГ»
РЕСПУБЛИКА КОНТОРАСИГА

бош бухгалтер ўринбосари катта бухгалтер, катта иктисодчи-молиячи, машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Апанасенко кўчаси, 14 уй.

«ТАШСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ «ПРОМВЕНТИЛЯЦИЯ» ТОШКЕНТ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

слесарлар: монтажчилар, тунукачилар; электр пайвандчилар, юкчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай. Иш бир сменали.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Мересьев кўчаси 27 уй (4 автобуснинг «Подстанция-бекати). Телефон № 66-13-82.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
1970 йил 4, 5, 6, 7, январда

ЯНГИ ЙИЛ КЕЧАСИ
КОНЦЕРТ-БАЛЛАР

Ўзбекистон эстрада оркестри (оркестрнинг бадиий раҳбари — **Энмарк СОЛИҲОВ**, музика раҳбари — **Евгений ШИРЯЕВ**); Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар — **Юнус ТУРАЕВ, Баҳром МАВЛОНОВ, Зулайҳо РАҲМАТУЛЛАЕВА, Радион МАКАРЕНКО**; солистлар — VI Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати **Акбар ЙЎЛДОШЕВ, Эсон ҚАНДОВ, Анвар НАЗАРХОНОВ, Александр ЛЕУШКИН, Малика АҲМЕДОВА, Нина ГИТОВА, Карима УЗОҚОВА, Андрей ПЕТРОВЕЦ, Науфаль ЗОКИРОВ** қатнашадилар.

Концертмейстерлар — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Иван ФОМЕНКО** ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистка **Марианна ШАБАДАШ**.

Залда арча, концертдан сўнг эстрада ансамбли жўрлигида рақслар.

Кеч соат 7 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида эрталаб 11 дан сотилади.

Коллектив бўлиб келишга заявкалар қабул қилинмоқда.

ТОШКЕНТ ШАҲАР НАШРИЁТЛАРИ ВА КОРХОНАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИНИНГ БОСМАХОНАСИ ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА КЛИШЕЛАР ТАЙЁРЛАШ УЧУН

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Заказларни қуйидаги адрес бўйича юборинг: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, ишлаб чиқариш бўлими. Справкалар учун телефон 33-50-75.

«РЕМТОЧМЕХ» КОМБИНАТИ ҚОШИДА

Ватанимизда ишлаб чиқарилган қўл соатларини сотиб оладиган пунктлар очилган.

Соатлар прейскуранти ва инструкция бўйича сотиб олинади.

ПУНКТЛАР АДРЕСИ:

22-бўлим — универмаг, Беруний майдони;
37-бўлим — Олой бозори;
43-бўлим — вокзал;
45-бўлим — Қўйлиқ бозори;
Ломбард — Глинка кўчаси
9-бўлим — Госпиталь бозори.

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИГА

ҳарф терувчилар (ҳарф териш машиналарида ҳамда қўлда териш учун), **чоп қилувчилар, полиграфия ускуналарини созлаш бўйича слесарлар, сантехниклар, электромонтёрлар, пайвандчилар, гальванотипистлар, шунингдек юқорида кўрсатилган мутахассисликлар бўйича шогирдлар ҳамда омборчилар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Правда Востока кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ «КАСКАД» БИРЛАШМАСИНИНГ ЛОЙИҲА-МОНТАЖ ИШЛАРИ ТОШКЕНТ БОШҚАРМАСИГА

жойларга чиқиб ишлаш учун — инженер ва техниклар: элетрон-ҳисоблаш техникаси бўйича, сим ва радио алоқаси бўйича;

Тошкент шаҳрида ва жойларга чиқиб ишлаш учун — автомеханиклар, алоқа монтерлари: объект алоқаси монтажи бўйича, сигнализация бўйича, радио ва СЦБ бўйича; кабельчилар, линейчилар, слесарлар, пайвандчилар, бетончилар, дурадгорлар ва ёрдамчи ишчилар шофёрлар, тракторчилар

КЕРАК

Инженер-техник ишчиларнинг меҳнат ҳақи — биринчи етакчи категория бўйича, ҳамма касбдаги ишчиларники — ишбай-мукофот тариқасида тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор район. Афшон кўчаси, 48 уй (6, 14, 24 автобусларнинг «Пекин» бекати»). Телефонлар 77-57-88, 77-03-70.

«Ўзбекфильм» киностудияси коллективи сценария-редакцион коллегиянинг аъзоси К. Мирмуҳамедовга отаси

Мирқосим МИРМУҲАМЕДОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ. 4 ЯНВАРЬ, 1970 йил.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-65-57, эълонлар бўлими —33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579 НАШР 2692. Р 02104.